

шително действие, желѣзната рѣка на диктатора. Младенъ се противопоставя енергично и на дветѣ събрания, у Дойчинови и въ Оборище, и речитѣ му сѣ честни и убедителни, но се налага — и то съ поддрѣжката на народа, за когото тѣй страстно се застъпва Младенъ — Войводата. Но не само това: и на самия Младенъ се налага да действува не тѣй, както мисли. Принципаленъ противникъ на революционното действие, възприето въ Оборище, той прѣвъ го осветява — прилага го на дѣло, — стреля на заптиетата, нападнали комитетското събрание, — Той не слугува на отвлѣчени принципи, чуждѣ е на всѣкакво доктринерство и фанатизъмъ. Затова се подчинява драговолно на изискванията на момента, приема ги като нѣщо не-иабѣжно, и застава между първитѣ борци. Рѣководи отбраната на Каменградъ, и по храбростъ не отстъпва на най-първитѣ бойци. На Шипка той говори съ религиозенъ възторгъ за свѣтлото бѣдеще на родината, благославя и облажава онѣзи, които сѣ станали изкупна жертва за това бѣдеще. Неговата смъртъ има символично значение: въ момента, когато хвърля предсмъртенъ погледъ, той вижда „Бѣлия генералъ“, вестителя на новия животъ, който настъпва за родината. Като Мойсея, той вижда отъ висинитѣ Обетованата земя, но не успѣва да отиде въ нея.

Но и Младенъ не е свободенъ отъ току-що посоченитѣ прояви на Войводата. Повече отъ него той теоретизира, съсрѣдоточено размишлява дори тамъ, дето е най-малко потрѣбно. Ето какъ обосновава своята постъпка, следъ като грѣмва върху заптиетата:

Реши единъ гърмежъ
две работи — една, която бѣше въ мене,